

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۱۵ مارچ ۲۰۲۴

آزمایش و به کارگیری سلاح‌های مخرب در جنگ‌های اوکراین و روسیه و اسرائیل علیه مردم فلسطین!

جنگ غزه شاهد به‌کارگیری تسلیحات پیشرفته‌ای بود که ارتش اسرائیل بعضی از آن‌ها را برای اولین بار استفاده می‌کرد. هوش مصنوعی، هم در ساخت تسلیحات اسرائیلی و هم در فناوری‌های مربوط به شناسایی اهداف، نقش پررنگتری ایفا می‌کند، هر چند که به گفته ارتش اسرائیل تصمیم برای شلیک و کشتن همچنان بر عهده نیروها و سربازان است نه هوش مصنوعی.

از آغاز حمله به غزه، دولت امریکا از ارتش اسرائیل حمایت بی‌قید و شرط کرده است. این حمایت عمدتاً از راه تحویل بمب، خمپاره و گلوله توپ‌هائی انجام می‌شود که بر خاک فلسطینی‌ها فرو می‌ریزد. چنین همدستی و مشارکتی همواره وجود نداشته و در آغاز، واشنگتن برای خود نقش میانجی بی‌طرف در روابط بین تل‌آویو و دنیای عرب را قائل بود. حمله هوائی و زمینی اسرائیل به نوار غزه در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، نخستین جنگ اسرائیل است که واشنگتن در آن مشارکت مستقیم دارد. ایالات متحده آشکاراً از هدف تعیین شده اسرائیل و در راه برقراری آتش‌بس تصویب شده توسط اکثریت بزرگی از کشورهای عضو سازمان ملل متحد، مانع ایجاد می‌نماید. همچنین، دولت امریکا به تل‌آویو تسلیحات و مهمات تحویل داده و مانع از آن می‌شود دیگر بازیگران منطقه‌ای به فلسطینی‌ها کمکی موثر کنند. دولت امریکا، اکنون به دلیل انتخابات ریاست جمهوری پیش روی خود، ریاکانه با هواپیما به مردم غزه مواد غذایی پرتاب می‌کند. نمایشی چندش‌آور و تحقیرآمیز!

گزارش جدید موسسه تحقیقات بین‌المللی صلح استکهلم (سپیری) که امروز دوشنبه ۱۱ مارس منتشر شد، از تغییر نقشه جهانی کشورهای صادرکننده و واردکننده سلاح حکایت دارد. جنگ اوکراین و پیامدهای مربوط به آن در این تغییرات بی‌تأثیر نبوده است.

بر اساس این گزارش، واردات تسلیحات به اروپا، طی پنج سال گذشته تقریباً دو برابر شده و هم‌زمان با جنگ در اوکراین تقویت شده است، در حالی که صادرات روسیه به نصف کاهش یافته است.

موسسه تحقیقات بین‌المللی صلح استکهلم در گزارش خود، همچنین نشان می‌دهد که اوکراین به چهارمین واردکننده بزرگ تسلیحات در جهان تبدیل شده است. فرانسه نیز پس از ایالات متحده جایگاه دومین صادرکننده بزرگ تسلیحات جهان را به دست آورده است.

این گزارش خاطر نشان می‌کند که از فوریه ۲۰۲۲، حداقل ۳۰ کشور کمک نظامی قابل‌توجهی به اوکراین ارائه کرده‌اند. اما سایر کشورهای اروپائی نیز واردات خود را افزایش داده‌اند. در بازه زمانی ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳، حدود ۵۵ درصد واردات تسلیحاتی اروپا از ایالات متحده آمده است. این رقم رشد ۳۵ درصدی نسبت به بازه ۵ ساله پیش از آن را نشان می‌دهد.

بر اساس گزارش سپیری، این جهش در واردات تسلیحات از ایالات متحده نشان دهنده شتابزدگی اروپائی‌ها برای دستیابی به سلاح در سریع‌ترین زمان ممکن است، حتی اگر به معنای عدم تمرکز بر توسعه سیستم‌های نظامی اروپائی باشد.

روسیه که مدت‌ها دومین صادرکننده بزرگ تسلیحات در جهان بود، جایگاه خود را از دست داده است. صادرات این کشور بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۳ به میزان ۵۳ درصد کاهش یافته است. بر اساس گزارش سپیری، مسکو نه تنها سلاح کمتری صادر می‌کند، بلکه به کشورهای کمتری صادر می‌کند. روسیه در سال ۲۰۱۹ به ۳۱ کشور جهان تسلیحات صادر می‌کرد در حالی که در سال ۲۰۲۳ تنها به ۱۲ کشور صادر کرده است.

چین با وجود تمرکز بر تولید داخلی همچنان یکی از خریداران اصلی سلاح‌های روسی است. چین ۲۱ درصد از صادرات روسیه را به خود اختصاص می‌دهد و هند با ۳۴ درصد واردکننده اصلی تسلیحات از مسکو است.

موسسه بین‌المللی تحقیقات صلح استکهلم در تازه‌ترین گزارش خود، درباره خرید و فروش تسلیحات در جهان، همچنین از افزایش شدید صادرات سلاح از سوی جمهوری اسلامی خبر داد.

بر اساس این گزارش، جمهوری اسلامی در پنج سال گذشته، نسبت به مدت مشابه قبل از آن، ۲۷۶ درصد افزایش صادرات تسلیحات داشته است.

عمده خریداران سلاح ایرانی، به ترتیب روسیه، ونزوئلا و شبه‌نظامیان حوثی یمن بوده‌اند.

در جریان تهاجم روسیه به اوکراین فاش شد که مسکو پهپادهای تهاجمی شاهد را از ایران خریداری می‌کند. سپیری گزارش داده که روسیه برای تامین نیازهای تسلیحاتی در درجه اول به صنعت تسلیحاتی خود متکی است. با این حال، در سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۳، علاوه بر پهپادهای ساخت ایران و موشک‌های بالستیک را از کره شمالی وارد و تحریم‌های تسلیحاتی سازمان ملل علیه پیونگ یانگ را نقض کرد.

جمهوری اسلامی با وجود افزایش صادرات تسلیحاتی، واردکننده عمده‌ای در تسلیحات نبوده است. و عمده‌ترین سفارش تسلیحاتی تهران در سال گذشته، مربوط به هواپیماهای جنگی روسیه بوده است.

یکی از مهمترین نکات این گزارش که خود سیبری بر آن تاکید کرده، این است که اکنون اروپائی‌ها بیش از ساکنان دیگر قاره‌ها به خرید و انبار کردن سلاح می‌پردازند. به‌طوری که در فاصله سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳، واردات تسلیحات به اروپا نسبت به پنج سال گذشته‌اش، ۹۴ درصد افزایش یافته و یعنی تقریباً دو برابر شده است.

یکی از مهمترین عوامل این پدیده، جنگ اوکراین است. به‌طوری که یافته‌های موسسه بین‌المللی تحقیقات صلح در استکهلم نشان می‌دهد که اوکراین به چهارمین واردکننده بزرگ تسلیحات در جهان تبدیل شده است.

کاتارینا جوکیچ، کارشناس در موسسه سیبری در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه در این زمینه تأیید کرده که این افزایش خرید سلاح در اروپا تا حد زیادی به دلیل جنگ در اوکراین است.

پس از اوکراین، سایر کشورهای اروپائی نیز واردات تسلیحات را افزایش داده‌اند و امریکا به عنوان بزرگترین صادرکننده تسلیحات در جهان، سهم اصلی را در فروش تسلیحات به کشورهای اروپائی داشته است.

این افزایش واردات از امریکا این‌گونه توضیح داده شده که اکثر کشورهای اروپائی عضو ناتو و شریک در توسعه تجهیزات نظامی مانند جت جنگنده اف-۳۵ هستند.

همچنین این جهش در واردات تسلیحات از ایالات متحده نشان‌دهنده شتابزدگی اروپائی‌ها برای دستیابی به سلاح در سریع‌ترین زمان ممکن است، حتی اگر به قیمت عدم تمرکز بر توسعه سیستم‌های نظامی جدید خود باشد.

نکته مهم دیگر گزارش امسال سیبری، کاهش صادرات تسلیحات روسیه است. روسیه که مدت‌ها دومین صادرکننده بزرگ تسلیحات در جهان بود، دیگر چنین جایگاهی را در اختیار ندارد.

گزارش سیبری نشان می‌دهد که صادرات این کشور بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۳ به میزان ۵۳ درصد کاهش یافته است. مسکو نه تنها سلاح کمتری صادر می‌کند، بلکه اکنون کشورهای کمتری نیز خریدار سلاح روسیه هستند: به‌طوری که روسیه در سال ۲۰۱۹، به ۳۱ کشور جهان سلاح صادر کرد و این تعداد در سال ۲۰۲۳، به ۱۲ کشور کاهش یافته است.

کارشناس موسسه سیبری گفته که تغییرات مهم سیاست‌های چین به‌عنوان مشتری اصلی سلاح روسی در این میان تأثیرگذار بوده و پکن در سال‌های اخیر بر تولید سلاح داخلی تمرکز کرده است.

پهپادهای اسپارک ناوگانی از هواپیماهای بدون سرنشین اسرائیل است که برای جمع‌آوری اطلاعات و پشتیبانی عملیات به کار می‌رود

آزمایش جدیدترین سلاح‌های پیشرفته اسرائیل و متحدانش در جنگ غزه

ارتش اسرائیل یکی از پیشرفته‌ترین ارتش‌های جهان است. این نیرو در گزارشی در سال ۲۰۲۲ اعلام کرد که با همکاری صنایع نظامی اسرائیل «مجموعه‌ای مهم از فناوری‌های پیشگام» را توسعه داده است. جنگ غزه، به محلی برای آزمایش به‌کارگیری تسلیحات پیشرفته اسرائیلی و متحدانش تبدیل شده است سلاح‌های مخرب و ویران‌گری که ارتش اسرائیل بعضی از آن‌ها را برای اولین بار استفاده می‌کند. هوش مصنوعی، هم در ساخت تسلیحات اسرائیلی و هم در فناوری‌های مربوط به شناسایی اهداف، نقش پررنگتری ایفا می‌کند، هر چند که به گفته ارتش اسرائیل تصمیم برای شلیک و کشتن همچنان بر عهده نیروها و سربازان است نه هوش مصنوعی.

تانک باراک را به‌عنوان «نسل پنجم» تانک‌های مشهور مرکاوا معرفی می‌کنند. در این تانک‌های جدید به چند طریق از هوش مصنوعی استفاده شده است. ویژگی مهم تانک‌های باراک این است که حتی با دریچه‌های بسته، فرماندهان عملیات و سرنشینان آن می‌توانند فضای اطراف تانک را به‌طور کامل رصد کنند. در این فناوری آنچه ارتش اسرائیل «مجموعه‌ای گسترده از حسگرهای قابل اعتماد» توصیف می‌کند، نمایی واقعی از آنچه بیرون تانک می‌گذرد ارائه می‌دهد.

در تانک باراک به چند طریق از هوش مصنوعی استفاده شده است

تانک‌های باراک، همچنین مجهز به «سیستم دستگاه دفاع فعال تروفی» است که یک سپر حفاظتی ۳۶۰ درجه‌ای در اطراف تانک ایجاد می‌کند. این سیستم هرگونه تهدید علیه تانک را با شلیک موشکی که در آن تعبیه شده، بلافاصله نابود می‌کند.

پهپادهای اسپارک ناوگانی از هواپیماهای بدون سرنشین است که برای جمع‌آوری اطلاعات و پشتیبانی عملیات به کار می‌رود و به عنوان بخشی از برنامه «ابراهیم طوفانی» نیروی هوایی ارتش اسرائیل تولید شده است. این پهپادها را دو شرکت «سیستم‌های دفاعی پیشرفته رافائل» و «گروه اروناتیکس» ساخته‌اند.

ارتش اسرائیل اطلاعات زیادی درباره این پهپادها منتشر نکرده است. در توصیف این پهپادها گفته شده که این پرنده‌ها «به‌شکل قابل‌توجهی قابلیت عملیاتی نیروها را بر اساس داده‌هایی که (از پهپاد) دریافت می‌کنند، افزایش می‌دهد تا بتوانند به‌شکل موثری اقدام تهاجمی انجام دهند»، اما گفته نشده که این کار دقیقاً چه‌طور انجام می‌شود.

نوعی پهپاد انتحاری که تنها ۳ کیلوگرم وزن دارد و کلاهک جنگی روی آن سوار می‌شود. رافائل، شرکت سازنده آن می‌گوید این پهپادها عمدتاً برای رصد مناطقی کاربرد دارند که خارج از خط دید است. به این معنا که پهپاد می‌تواند روی مواضعی از دشمن پرواز کند که سرباز هدایت‌کننده آن هیچ راهی برای دیدن آن ندارد.

این پهپاد که از یک محفظه کوچک قابل حمل بیرون می‌آید، می‌تواند تا ۳۰ دقیقه روی منطقه مورد نظر پرواز کند و تا فاصله ۱/۵ کیلومتری آگاهی موقعیتی برای نیروها فراهم کند.

کار این پهپاد جمع‌آوری اطلاعات است و تحت فرمان سربازی که آن را با یک تبلت هدایت می‌کند، اهداف را شناسایی می‌کند. پهپاد انتحاری اسپایک فایرفلای می‌تواند به پایگاه برگردد یا در صورت مسلح بودن به کلاهک ۳۵۰ گرمی، به هدف برخورد کند.

یک «خیماره‌انداز دقیق هدایت‌پذیر با لیزر و جی‌پی‌اس» که ساخت شرکت «البیت سیستمز» است. ارتش اسرائیل می‌گوید که این سلاح اولین بار در اکتبر ۲۰۲۳ در غزه به کار رفته است.

نیش آهنین به گفته سازنده‌اش یک خیماره‌انداز دقیق هدایت‌شونده ۱۲۰ میلیمتری است که «قابلیت‌های قدرتمندی برای تمام سناریوهای جنگی» فراهم می‌کند. برد آن بسته به لوله خیماره‌انداز، بین یک تا ۱۲ کیلومتر است. به گفته شرکت البیت کلاهک جنگی آن قادر است با نفوذ به درون بتن تقویت‌شده، انفجار ایجاد کند.

نقش هوش مصنوعی در جنگ چیست؟

با این که ادعا می‌شود استفاده از هوش مصنوعی در ساخت تسلیحات، دقت هدفگیری آنها را بیشتر و به تبع آن خسارات‌های ناخواسته و تلفات غیرنظامی را محدود می‌کند، اما سازمان ملل متحد و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ از به کار بردن هوش مصنوعی و سیستم‌های یادگیری ماشینی در درگیری‌های مسلحانه ابراز نگرانی کرده‌اند.

صلیب سرخ در گزارشی که سال گذشته منتشر کرد، گفته بود که «تعهدات قانونی و مسئولیت‌های اخلاقی در جنگ نباید به ماشین‌ها و نرم‌افزارها سپرده شود.» این سازمان از اظهار نظر درباره گزارش‌های مربوط به استفاده از هوش مصنوعی در ارتش اسرائیل خودداری کرده است.

نوعی پهپاد انتحاری که تنها ۳ کیلوگرم وزن دارد و کلاهک جنگی روی آن سوار می‌شود.

این نگرانی‌ها به سیستم‌های تسلیحاتی خودمختار مربوط می‌شود:

دستگاه‌هایی که وقتی فعال می‌شوند، بر اساس مکانسیم‌های ماشه‌ای که برای آنها تعریف شده، به صورت خودمختار عمل می‌کنند. دستگاه‌های دفاع موشکی و پهپادهای انتحاری از جمله این سیستم‌ها هستند.

سال ۲۰۲۳ ارتش اسرائیل از هوش مصنوعی برای جمع‌آوری اطلاعات و تعیین اهداف استفاده کرد.

نیروهای اسرائیلی پیش از این هم در جنگ ۱۱ روزه غزه در سال ۲۰۲۱ از این سیستم‌ها استفاده کرده بودند. آویو کوخاوی، رئیس سابق ستاد کل ارتش اسرائیل، در ماه ژوئن سال ۲۰۲۳ در مصاحبه‌ای با سایت خبری واینت، واحد مدیریت هدفگیری ارتش را «متشکل از صدها افسر و سرباز، مجهز به قابلیت‌های هوش مصنوعی» توصیف کرد.

او گفت «این ماشین است که حجم بسیار زیادی از داده‌ها را سریع‌تر و موثرتر از هر انسانی تحلیل می‌کند و آن‌ها را به اهداف واقعی برای حمله ترجمه می‌کند.»

کوخواوی با اشاره به «عملیات نگهبان دیوارها» در سال ۲۰۲۱ توضیح داد که «در گذشته ما در یک سال ۵۰ هدف را در غزه شناسایی می‌کردیم. الان این ماشین در یک روز ۱۰۰ هدف را مشخص می‌کند که ۵۰ درصد آن‌ها مورد حمله قرار می‌گیرند.»

«گاسپل» یک سیستم جدید تعیین هدف مجهز به هوش مصنوعی است که واحد مدیریت هدفگیری از آن استفاده می‌کند. ارتش اسرائیل در مقاله‌ای که دوم نوامبر ۲۰۲۳ در سایت خود منتشر کرد آن را یک «کارخانه هدفگیری ۲۴ ساعته» توصیف کرد.

به گفته ارتش اسرائیل، گاسپل «سیستمی است که با استفاده از ابزارهای اتوماتیک با سرعتی بالا اهداف را تشخیص می‌دهد... این سیستم با کمک هوش مصنوعی، و از طریق استخراج سریع و خودکار اطلاعات به‌روزرشده، توصیه‌هایی (برای هدفگیری) فراهم می‌کند، و هدفی که برای کیفیت کار آن تعریف شده این است که بین توصیه‌های ماشین و شناسایی انسانی اهداف، سازگاری کامل برقرار باشد.»

این سیستم با پردازش حجم عظیمی از داده‌ها که از بازوهای مختلف اطلاعاتی اسرائیل در نوار غزه دریافت می‌کند، اهدافی را برای حمله شناسایی می‌کند. اما به گفته ارتش اسرائیل تصمیم اجرای حملات همچنان بر عهده افسران است. در روز بیست و هفتم جنگ غزه، ارتش اسرائیل اعلام کرد که بیش از ۱۲ هزار هدف را در داخل نوار غزه شناسایی کرده است.

یووال آبراهام، روزنامه‌نگار اسرائیلی درباره استفاده از هوش مصنوعی در جنگ غزه تحقیق کرده است. گزارش آقای آبراهام با عنوان «کارخانه قتل انبوه» در مجله +۹۷۲ منتشر شد که یک نشریه آنلاین مستقل و غیرانتفاعی است و گروهی از روزنامه‌نگاران فلسطینی و اسرائیلی آن را اداره می‌کنند. این گزارش بر اساس گفت‌وگو با هفت عضو فعلی و سابق جامعه اطلاعاتی اسرائیل، شامل اطلاعات ارتش و پرسنل نیروی هوایی که در عملیات‌های اسرائیل حضور داشته‌اند، تهیه شده است.

آبراهام به بی‌بی‌سی گفت که تولیدات سیستم گاسپل شامل «نشانی خانه عوامل (دشمن) و خانواده‌هایشان» و همین‌طور برآورد ارتش اسرائیل از شمار غیرنظامیانی است که کشته شده‌اند. او به نقل از منابعی که نام‌شان را نمی‌آورد می‌گوید «وقتی غیرنظامیان در غزه کشته می‌شوند، اغلب مواقع، این رخداد با محاسبه و با آگاهی رخ می‌دهد.» به گفته منابع آبراهام، اهدافی که این سیستم تشخیص می‌دهد شامل افرادی کمسن هم می‌شود که بعضاً تنها ۱۶ سال دارند، و معیارها برای آسیب رساندن به غیرنظامیانی فلسطینی در هنگام هدف قرار دادن اعضای حماس «بسیار بی‌قید و بند است.»

ارتش اسرائیل در واکنش به این گزارش‌ها به بی‌بی‌سی گفت: «نیروهای دفاعی اسرائیل در واکنش به حملات وحشیانه حماس، در حال عملیات برای از کار انداختن قابلیت‌های نظامی و اداری حماس هستند. ارتش اسرائیل، در تضاد آشکار با حملات عمدی حماس علیه مردان، زنان و کودکان اسرائیلی، از قوانین بین‌المللی تبعیت می‌کند و تدابیر احتیاطی ممکن را برای کاهش آسیب غیرنظامیان در نظر می‌گیرد.»

چرا آمار تلفات غیرنظامیان در عصر سیستم‌های «فوق دقیق» تا این حد بالا است؟ به گفته یووال آبراهام سه منبع او در ارتش اسرائیل گفته‌اند که در هر حمله‌ای که یکی از اعضای ارشد حماس هدف قرار داده شده، چند صد غیرنظامی فلسطینی هم کشته شده‌اند.

او می‌گوید منابع او گفته‌اند که «آن‌ها قبلاً به ازای هر فرمانده حماس ممکن بود ده‌ها نفر دیگر را بکشند، اما الان شمار غیر نظامیانی که اجازه دارند بکشند، ۱۰ تا ۲۰ برابر شده است.»

یووال آبراهام، به بی‌بی‌سی گفت منابع او گفته‌اند افسرانی که عملیات جاری در غزه را رهبری می‌کنند «تمام پروتکل‌های قبلی را که می‌توانست حملات را به خاطر هدف قرار ندادن غیرنظامیان محدود کند، کنار گذاشته‌اند». او از یک افسر اطلاعاتی ارتش اسرائیل نقل می‌کند که «آن‌ها حملاتی را انجام می‌دهند که کاملاً غیرمتناسب است چون تمرکز آن‌ها روی کمیت است نه کیفیت اهداف.»

آن‌طور که یووال آبراهام نوشته در زمان انتشار گزارش او در +۹۷۲ ارتش اسرائیل به درخواست‌های آن‌ها برای کسب اطلاعات درباره حملات مشخص پاسخ نداد و به صورت کلی گفته است: «ارتش اسرائیل قبل از حملات به شیوه‌های مختلفی هشدار می‌دهد، و اگر شرایط اجازه دهد به صورت فردی و با تماس تلفنی هم به افرادی که در نزدیکی اهداف هستند، هشدار می‌دهد. (بیش از ۲۵ هزار تماس زنده در دوره جنگ ثبت شده، به علاوه میلیون‌ها تماس ضبط شده، پیامک و برگه‌هایی که برای هشدار به جمعیت روی زمین از هوا پرتاب می‌شود) در مجموع ارتش اسرائیل تلاش می‌کند آسیب به غیرنظامیان را تا حد ممکن کاهش دهد و این کار با وجود چالش جنگ با سازمانی تروریستی انجام می‌شود که از غیرنظامیان غزه به عنوان سپر انسانی استفاده می‌کند.»

بی‌بی‌سی واکنش ارتش اسرائیل به گزارش‌های مربوط به کشته شدن غیرنظامیان را جویا شد و پرسید که اسرائیل برای حفاظت از آنها در غزه چه می‌کند و آیا برای پائین آوردن تلفات غیرنظامی به اندازه کافی تلاش می‌کند.

ارتش اسرائیل به سؤال ما به‌طور مشخص پاسخ نداد اما گفت که «از قوانین بین‌المللی تبعیت می‌کند و تدابیر احتیاطی ممکن را برای کاهش آسیب غیرنظامیان در نظر می‌گیرد.»

اسرائیل می‌گوید حماس با قرار دادن غیرنظامیان غزه در تونل‌ها و ایجاد مراکز فرماندهی در اماکن غیرنظامی در این منطقه، از غیرنظامیان به عنوان سپر انسانی استفاده می‌کند.

سر هنگ فیلیپ اینگرام، افسر سابق اطلاعات ارتش بریتانیا به بی‌بی‌سی گفت «اگر حماس یک مرکز نظامی خود را در داخل یا اطراف مراکز غیرنظامی قرار دهد، آن مرکز (برای ارتش اسرائیل) به یک هدف نظامی مشروع تبدیل می‌شود. و از آنجا که هدف از حمله به آن مکان نابود کردن هدف نظامی است، بنا بر این آنجا به عنوان یک هدف مشروع شناخته می‌شود.»

او می‌گوید: «مسئولیت نیروهای تهاجمی اسرائیل این است که هر کاری که می‌توانند برای به حداقل رساندن شمار تلفات غیرنظامی انجام دهند اما این به‌معنای حذف کامل تلفات غیرنظامی نیست. این که حمله‌ای متناسب است یا نه، یک تصمیم سیاسی و نظامی است که به‌عهده فرماندهان اسرائیلی است.»

استفاده از سلاح‌های «هوشمند» با دقت بالا و سیستم‌های تشخیص هدف، به صورت کامل جانشین سلاح‌های قدیمی غیرهوشمند نشده است.

بر اساس بخش‌هایی از ارزیابی دفتر مدیریت اطلاعات ملی آمریکا در ماه دسامبر ۲۰۲۳ که سایت سی‌ان‌ان به نسخه‌ای از دست پیدا کرده بود، حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد از ۲۹ هزار مهمات هوا به زمینی که اسرائیل روی غزه ریخته، هدایت‌پذیر نبوده یا به اصطلاح «بمب احمق» (در برابر هوشمند) بوده است.

مارک گارلاسکو، تحلیل‌گر ارشد اطلاعاتی سابق در پنتاگون و بازرس سابق جنایات جنگی سازمان ملل متحد که با قربانیان و شاهدان اصابت این بمب‌ها صحبت کرده، پیش از این به «بی‌بی‌سی وریفای» گفته بود که این بمب‌های

هدایت‌ناپذیر «ممکن است تا ۳۰ متر از هدف تعیین‌شده خطا داشته باشند که می‌تواند فاصله بین یک مرکز فرماندهی حماس با یک آپارتمان پر از غیرنظامیان باشد.»

ارتش اسرائیل می‌گوید نیروهایش «در صورت حضور غیرمنتظره غیرنظامیان حملات را لغو می‌کنند. ما برای هر کدام از اهداف از مهمات مناسب آن استفاده می‌کنیم تا خسارات غیرضروری به بار نیاید.»

ارتش اسرائیل پذیرفت که «از سلاح‌های اشتباه استفاده شده.»

یک مقام نظامی اسرائیل به شبکه خبری کان گفت: «نوع مهماتی که استفاده شد با ماهیت حمله سازگار نبود و باعث وارد شدن تلفات جانبی گسترده‌ای شد که می‌توانست از آن اجتناب شود.»

ارتش اسرائیل گفت که جنگنده‌هایش به دو هدف در مجاورت جایی که عوامل حماس در آن شناسایی شده بودند حمله کردند، اما در این حملات ساختمان‌های دیگری هم هدف قرار گرفت.

عملیات اسرائیل در غزه بعد از حمله غافلگیرکننده مردان مسلح حماس به جنوب اسرائیل در روز ۷ اکتبر آغاز شد که به گفته مقام‌های اسرائیلی ۱۲۰۰ نفر در آن کشته شدند که بیشتر آن‌ها غیرنظامی بودند و حدود ۲۴۰ نفر هم گروگان گرفته شدند.

افزایش شدید تلفات غیرنظامی ناشی از کاربرد سلاح‌های انفجاری در جهان؛ آمارها چه می‌گویند؟

یک مؤسسه خیریه مستقر در بریتانیا از افزایش بیش از دوبرابری تلفات غیرنظامی ناشی از استفاده از کاربرد مواد منفجره در سال گذشته میلادی خبر داده است.

موسسه «اقدام علیه خشونت مسلحانه» یا AOAV، در گزارش تازه خود با اشاره به این‌که در سال گذشته ۶۴ کشور تحت‌تأثیر خشونت ناشی از مواد منفجره بوده‌اند، تأکید کرده است که بخش عمده این افزایش شدید تلفات غیرنظامی مرتبط با جنگ غزه و پس از آن جنگ روسیه در اوکراین بوده است.

بر اساس تازه‌ترین گزارش این نهاد، در سال ۲۰۲۳ جهان شاهد دست‌کم هفت هزار حادثه ناشی از کاربرد سلاح‌های انفجاری بود. در مقام مقایسه، این آمار در سال ۲۰۲۲ حدود چهار هزار و ۳۰۰ مورد بوده است؛ آماري که رشد ۶۹ درصدی این حوادث را طی تنها یک سال نشان می‌دهد.

بنا به این گزارش، این حملات در سال ۲۰۲۳ منجر به کشته‌شدن بیش از ۱۵ هزار و ۳۰۰ نفر شد که در مقایسه با سال قبل ۱۲۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

همزمان، این موسسه استدلال می‌کند که فراوانی و تواتر کاربرد سلاح‌های انفجاری در سرزمین‌های فلسطینی و به‌خصوص نوار غزه باعث می‌شود انتساب و احتساب دقیق تلفات غیرنظامی به حملات مشخص و نیز ثبت آمار دقیق تلفات غیرنظامی هر حمله بسیار دشوار شود.

تهیه‌کنندگان گزارش اذعان دارند که آمار ثبت‌شده این موسسه احتمالاً تنها حدود یک‌سوم آمار واقعی تلفات غیرنظامی در این مناطق را در بر می‌گیرد.

بر اساس این گزارش، در سال گذشته میلادی، مسئولیت ۷۷ درصد تلفات غیرنظامی در جهان با ارتش‌ها و نهادهای نظامی مرتبط با حکومت‌ها بوده که اسرائیل، با اختلاف، در صدر این جدول قرار می‌گیرد.

اسرائیل البته بارها گفته که در جنگ جاری تدابیر بی‌سابقه‌ای را برای جلوگیری از تلفات غیرنظامی اندیشیده و به اجرا گذاشته است، از جمله این موارد هشدار پیش از انجام حملات هوایی است.

اما تحقیقات موسسه «اقدام علیه خشونت مسلحانه» نشان می‌دهد که وقتی در مناطق مسکونی مترکم از سلاح‌های انفجاری و به‌خصوص حملات هوایی و پهپادی استفاده می‌شود، معمولاً بیش‌تر قربانیان از میان غیرنظامیان هستند.

پس از اسرائیل، روسیه در جایگاه دوم قرار می‌گیرد؛ چراکه حملات موشکی، پهپادی و توپخانه‌ای کرملین علیه اوکراین باعث کشته‌شدن بیش از هشت هزار و ۳۵۰ غیرنظامی اوکراینی شده است.

موسسه «اقدام علیه خشونت مسلحانه» از افزایش ۲۲۶ درصدی حملات هوایی در سال گذشته نسبت به سال ۲۰۲۲ ابراز نگرانی شدید کرده و تعداد حملات در سال ۲۰۲۳ را نزدیک به یک هزار و ۷۰۰ مورد برشمرده است.

بر اساس یافته‌های گزارش سالانه این موسسه، پس از جنگ‌های غزه و اوکراین، درگیری‌های سودان، میانمار، سوریه و سومالی شاهد بیش‌ترین تلفات غیرنظامی ناشی از سلاح‌های انفجاری بوده و تاثیر قابل‌توجهی در افزایش ۱۲۲ درصدی تلفات غیرنظامی در جهان نسبت به سال ۲۰۲۲ داشته‌اند.

به گفته آقای اورتون، مدیر این نهاد خیریه، یافته‌های این گزارش به‌مثابه هشدار جدی برای حکومت‌ها به آن‌ها یادآوری می‌کند که استفاده از تسلیحات انفجاری در مناطق شهری به‌شکلی نامتناسب غیرنظامیان را قربانی می‌کند.

موسسه «اقدام علیه خشونت مسلحانه»، از میانه سال ۲۰۱۰ میلادی، بیش از ۱۳ سال پیش، ثبت آمارهای مرتبط با کاربرد سلاح‌های انفجاری و تلفات غیرنظامی ناشی از آن را آغاز کرده و یافته‌های خود را در اختیار نهادهای دولتی و بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد و پارلمان بریتانیا هم قرار می‌دهد.

در عرصه جنگی که پس از ۷ اکتبر آغاز شد، حمایت آمریکا از اسرائیل آشکار و همه‌جانبه بود. پس از حمله حماس به اسرائیل، آمریکا خیلی زود تصمیم به اعزام دو گروه از ناوهای هواپیمابر یو.اس.اس آیزنهاور (Eisenhower USS) و یو.اس.اس فورد (USS Ford)، یک واحد از تفنگداران نیروی دریایی همراه با یک گروه ضربت دریایی-زمینی ناو یو.اس.اس باتن (USS Bataan) در دریای سیاه و نیز زیردریایی (USS Florida) با سوخت هسته‌ای حامل موشک‌های دوربرد کرد. هم‌زمان با این کارها، دولت بایدن به پایگاه‌های هوایی در منطقه هشدار می‌داد و به‌صورت فوری تجهیزات نظامی مورد نیاز اسرائیل را تامین می‌کرد. از جمله این تجهیزات، موشک‌های دفاع هوایی موسوم به «گنبد آهنین» بود.

ایالات متحده با این عملکرد به اسرائیل در سطح منطقه پوشش نظامی داد تا بتواند بخش اساسی نیروهای خود را به جنگ غزه اختصاص دهد. هدف آشکارا اعلام شده اسرائیل از بین بردن غزه و نسل‌کشی فلسطینیان در این باریکه پرجمعیت جهان بود که واشنگتن و دیگر کشورهای غربی هم از آن حمایت می‌کردند. با این همه، بلندپروازی نابود کردن سازمان حماس، که بر منطقه‌ای کوچک ولی با تراکم جمعیت زیاد نزدیک به دو نیم میلیون نفری کنترل دارد، نمی‌تواند بدون کشتار پر شمار غیرنظامیان و زنان و کودکان دنبال شود.

مسئولیت آمریکا و برخی دولت‌های غربی در این کشتار، علاوه بر حمایت تاکتیکی منطقه‌ای، عبارت از تامین بخش بزرگی از امکانات لازم برای ادامه جنگ و کشتار و ویرانی غزه است. تنها بین شروع جنگ و آخر ماه نوامبر، واشنگتن ۵۷ هزار خمپاره و ۱۵ هزار بمب -از جمله ۵۴۰۰ بمب BLU-117 و ۱۰۰ بمب BLU-109 (سنگر شکن bunker buster) که هر یک نزدیک به ۱ تن وزن دارد- به اسرائیل تحویل داده است. به نوشته نشریه نیویورک تایمز، کارشناسان نظامی از استفاده بی‌پروای اسرائیل از این همه بمب غول پیکر که هر یک قادر به در هم کوبیدن یک برج چند طبقه است- ابراز تعجب می‌کنند. بمب‌هایی که جنگ علیه غزه را تبدیل به یک کشتار غیرنظامیان با «آهنگی تاریخی» کرده است. تا ۲۵ دسامبر، اسرائیل ۲۴۴ محموله تسلیحاتی توسط هواپیماهای باربری نظامی دریافت کرده بود که به این تعداد تحویل ۲۰ محموله توسط کشتی نیز افزوده می‌شود. نشریه انگلیسی گاردین افشاء کرده که تل‌آویو علاوه بر این‌ها از موجودی عظیم مهمات امریکائی در کشور نیز استفاده کرده است.

کاخ سفید برای این که به هر صورت بتواند نیاز اسرائیل به گلوله‌های تانک مرکاوا (Merkava) را تامین کند، با توسل به وجود وضعیت اضطراری، کنگره امریکا را دور زد و در ۹ دسامبر یک محموله حاوی ۱۴ هزار گلوله به ارزش ۱۰۶.۵ میلیون دلار برای اسرائیل فرستاد. این کار در ۳۰ دسامبر هم تکرار شد و محموله دیگری به بهای ۱۴۷.۵ میلیون دلار ارسال و حتی موجب خشم دموکرات‌ها شد. در چنین وضعیتی، ترغیب اسرائیل توسط بایدن به رعایت بیشتر حقوق بشر چیزی جز طبل توخالی نیست و منتقدان آن را نشانه ریاکاری می‌دانند.

بایدن در زمان نامزدی انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۰ وعده داده بود که در صورت انتخاب شدن، به روند حمایت بیش از حد از اسرائیل – که سیاست رئیس جمهوری‌های پیشین بوده- پایان دهد. از جمله این موارد می‌توان از گشایش کنسولگری امریکا در بیت‌المقدس شرقی نام برد.

بازگشایی دفتر نمایندگی «سازمان آزادی‌بخش فلسطین (OLP)» در واشنگتن هم از جمله این وعده‌ها بود که هیچ کاری درباره آن انجام نشد. بایدن به‌جای انجام این وعده‌ها پا جای پای دولت ترامپ گذاشت و به ترغیب عربستان سعودی به پیوستن به حکومت‌های عرب دیگر، که با اسرائیل روابط دیپلماتیک برقرار کرده‌اند، ادامه داد و از زمان شروع جنگ غزه هم به حمایت عملی و بی‌قید و شرط از اسرائیل پرداخته است. انجام این کارها تنها باعث ایجاد نارضایتی، حتی در اردوگاه دموکرات، شده که در آن اکنون هواداران فلسطین تعدادشان بیش از هواداران اسرائیل (۳۴ درصد در برابر ۳۱ درصد) است. این ارقام نتیجه یک نظرسنجی است که در ۱۹ دسامبر انجام شده است. این در حالی است که سیاست بایدن حتی نتوانسته رضایت اردوگاه جمهوری‌خواه را نیز کسب کند و نتایج همان نظرسنجی نشان می‌دهد که در نهایت ۵۷ درصد از امریکایی‌ها مدیریت بایدن در مورد جنگ غزه را نادرست می‌دانند.

سازمان ملل هشدار داده است که غزه در معرض خطر قحطی قرار دارد. این باریکه از زمان آغاز جنگ با حماس در ماه اکتبر سال گذشته میلادی، تحت حمله اسرائیل قرار دارد.

بروکسل می‌گوید که از گرسنگی به عنوان سلاح جنگی در این قلمرو استفاده می‌شود.

جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پیش‌تر گفته بود که مسیرهای زمینی عمداً برای جلوگیری از ارسال کمک بسته شده است.

سازمان ملل می‌گوید که «نبردهای مداوم و بمباران اسرائیل، همچنین ناامنی، بسته شدن مکرر مرزها و محدودیت‌های دسترسی» مانع از عملیات امدادسانی ایمن و کارآمد شده است.

اداره بهداشت غزه نیز اعلام کرده است که ۲۷ نفر از جمله ۲۳ کودک بر اثر سوءتغذیه و کم‌آبی در بیمارستان‌های غزه جان خود را از دست داده‌اند.

ارتش اسرائیل در آستانه ورود قابل پیش‌بینی به رفح در جنوبی‌ترین نقطه نوار غزه از طرح خود برای هدایت بخش عمده‌ای از جمعیت این شهر به سوی «جزیره‌های بشردوستانه» در مرکز نوار غزه خبر داد.

اسرائیل در آغاز جنگ در نوار غزه، بخش عمده‌ای از فلسطینیان را از شمال به سمت جنوب منتقل کرده بود و به‌تدریج پیشروی خود را از شمال به سمت جنوب نوار غزه توسعه داد.

به گزارش اسوشیتدپرس، ارتش اسرائیل روز چهارشنبه اعلام کرد که قصد دارد بخش قابل‌توجهی از جمعیت یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفری فلسطینیان آواره ساکن در رفح را به «جزیره‌های بشردوستانه» ای هدایت کند که در مرکز نوار غزه ایجاد شده‌اند.

مقامات بهداشتی فلسطینی روز چهارشنبه ۱۳ مارس، اعلام کردند حملات اسرائیل به یک مرکز توزیع مواد غذایی در جنوب غزه در رفح، پنج نفر را کشت، اسرائیل گفته است کمک‌های بیشتر به بخش شمالی منطقه محصور فلسطین که با قحطی دست و پنجه نرم می‌کنند، را قطع خواهد کرد.

این آژانس اعلام کرد دست کم یک کارمند آنروا در میان پنج نفر کشته و ۲۲ مجروح این حادثه است. مختصات این تاسیسات قبلاً به ارتش اسرائیل اطلاع داده شده بود.

فیلیپ لازارینی، رئیس آنروا گفت: «حمله امروز به یکی از محدود مراکز توزیع آنروا در نوار غزه در حالی صورت می‌گیرد که ذخایر مواد غذایی رو به اتمام است، گرسنگی گسترده است و در برخی مناطق به قحطی تبدیل شده است.» سازمان ملل هشدار داده است که حداقل ۵۷۶۰۰۰ نفر در غزه - یک چهارم جمعیت - در آستانه قحطی هستند. روز سه‌شنبه، سازمان ملل متحد برای اولین بار در سه هفته گذشته از یک مسیر زمینی جدید برای تحویل مواد غذایی به شمال غزه استفاده کرد.

تال هاینریش، سخنگوی دولت اسرائیل روز چهارشنبه به خبرنگاران گفت: «ما تلاش‌هایی را برای تسهیل کمک‌های بیشتر به شمال غزه انجام داده‌ایم.»

آنروا ادعای اسرائیل را رد کرده و می‌گوید اسرائیل از قحطی برای فشار بر مردم فلسطین استفاده می‌کند. بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل روز چهارشنبه گفت مصمم است به دلیل ادعای این کشور مبنی بر ارتباط آژانس با شبه‌نظامیان حماس، آژانس‌های سازمان ملل را بدون آسیب‌رساندن به توزیع کمک، جایگزین کند.

از زمان آغاز جنگ غزه، خشونت در کرانه باختری اشغالی توسط اسرائیل با افزایش حملات نظامی و حملات خیابانی به فلسطینیان افزایش یافته است.

روز چهارشنبه، نیروهای اسرائیلی، یک فلسطینی ۱۵ ساله، یک سرباز و یک نگهبان را در یک ایست بازرسی بین کرانه باختری و اورشلیم به قتل رساندند. خبرگزاری رسمی فلسطین وفا اعلام کرد که در حوادث جداگانه، نیروهای اسرائیلی در جریان یورش به جنین دو فلسطینی را کشتند، در حالی که یک فلسطینی ۱۳ ساله توسط نیروهای اسرائیلی در حومه بیت‌المقدس کشته شد.

خبرگزاری «فلسطین» در تحولات میدانی گزارش داد، در یکصد و پنجاه و نهمین روز از جنگ، در بامداد چهارشنبه ۲۳ اسفند در پی حملات توپخانه‌ای اسرائیل به نوار غزه، ده‌ها فلسطینی از جمله کودکان و زنان کشته و زخمی شدند.

دانیل هاگاری، سخنگوی ارتش اسرائیل روز چهارشنبه ۱۳ مارس، با بیان این‌که غیرنظامیان فلسطینی به «جزیره‌های بشردوستانه» برده می‌شوند، گفت که در آنجا سرپناه موقت، غذا، آب و دیگر اقلام ضروری برای غیرنظامیان فلسطینی آماده شده است.

البته او به این موضوع اشاره نکرد که چه زمانی فلسطینی‌های آواره باید به این مناطق بروند یا چه زمانی ارتش اسرائیل به رفح حمله می‌کند.

رفح در حال حاضر محل اسکان ۱.۴ میلیون فلسطینی آواره است که به دلیل حمله اسرائیل به مناطق دیگر نوار غزه، مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند. گروه‌های امدادی نگران هستند که حمله زمینی اسرائیل به این منطقه پرجمعیت که نقطه اصلی ورود کمک‌ها به نوار غزه محسوب می‌شود به یک فاجعه انسانی منجر شود. با وجود هشدارهای جهانی از جمله سازمان ملل متحد درباره «گرسنگی یک چهارم جمعیت غزه» اما اسرائیل اصرار دارد که حمله زمینی به رفح، تنها راه حذف کامل حماس است. اسرائیل اعلام کرده که چهار گردان حماس در رفح مستقر هستند.

به گزارش خبرگزاری الجزیره، وزارت بهداشت غزه با صدور بیانیه‌ای از افزایش شمار جان‌باختگان غزه به ۳۱ هزار و ۳۴۱ نفر و مجروحان به ۷۳ هزار و ۱۳۴ نفر خبر داد که ۷۲ درصد از آن‌ها زن و کودک هستند. در شرایط کنونی بیش از هفت هزار فلسطینی در شمار مفقودان و زیر آوارماندگان قرار دارند که نیروهای امدادی به دلیل ادامه جنگ و کمبود امکانات، توانایی دسترسی به آن‌ها را ندارند.

با این وجود، هنوز هیچ روزنه‌ای برای پایان این جنگ دیده نمی‌شود. متأسفانه جامعه جهانی همچنان نظاره‌گر نسل‌کشی در فلسطین هستند. آن‌هم در شرایطی که دولت‌های غربی و در راس همه دولت امریکا، از هر نظر حامی دولت جنگ‌طلب اسرائیل هستند. با وجود این که تاکنون امریکا حتی از همه قطع‌نامه‌هایی که در سازمان ملل مبنی بر محکومیت دولت اسرائیل و قطع جنگ مطرح بوده و تو کرده است اما اکنون ریاکارانه و به‌شکل تحقیرآمیزی از هوا برای مردم غزه مواد غذایی می‌ریزد!؟

پنج‌شنبه بیست و چهارم اسفند-حوت-۱۴۰۲-چهاردهم مارچ ۲۰۲۴